

2023-05-04

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN-2023-00154

Prognos för socialnämndens behov av bostäder 2023 - 2040

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporten Prognos för socialnämndens behov av bostäder 2023 – 2040 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Rapporten Prognos för socialnämndens behov av bostäder 2023 - 2040 beskriver socialnämndens behov av bostäder med särskild service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt socialtjänstlagen (SoL).

För insats Bostad med särskild service enligt SoL finns det ett omedelbart behov av en gruppboende och på sikt att det planeras för ytterligare två gruppboenden. Det är med anledning av förväntad behovsökning samt att två av de nuvarande verksamheterna behöver avvecklas samt ersättas eftersom de inte uppfyller Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) krav.

Prognosen visar även att för insatsen Bostad med särskild service enligt LSS råder det förvisso balans mellan tillgång och efterfrågan på antalet bostäder under förutsättningen att de tillkommande bostäderna byggs enligt planerat. Men att det förekommer ett behov av att i ett tidigare skede av byggprocessen planera för driftformen av verksamheterna. Detta för att uppfylla Nacka kommuns styrprincip om att skilja mellan finansiering och produktion samt uppnå konkurrens genom kundval och upphandling.

Bostäder som riktar sig till personer med behov av tillfälligt stöd så som stödboenden, träningslägenheter och HVB-boenden är upphandlade med ramavtal. Det innebär att platserna tillsätts efter behov och utifrån en bestämd rangordning. Avtalstiden varierar mellan olika upphandlingar men är ofta mellan 4 - 8 år och inför en ny upphandling genomförs en utvärdering av behov avseende antal platser och inriktning på dessa.

Ärendet

Rapporten syftar till att ge en ram för kommande behov av bostäder inom socialnämndens ansvarsområde utifrån aktuella behov och befolkningsprognos. I rapporten redovisas behovet av bostäder för personer som av fysiska, psykiska eller

andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behov av bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller socialtjänstlagen (SoL). Rapporten berör främst behov av bostäder för stadigvarande behov.

Behovsprognosen bygger på antagandet att de bostäder som är inplanerade som tillkommande kommer att byggas på utsatt tid samt att behovet av bostäder procentuellt kommer vara en lika stor andel av befolkningen som det är i nuläget. Behovsprognosen bör utifrån detta användas med viss försiktighet, då förutsättningarna avseende byggnadstakt och behov kan komma att förändras.

Inom bostad med särskild service enligt SoL till socialpsykiatrins målgrupp råder det ett underskott på fullvärdiga lägenheter. Det beror på att befintliga boenden inte har fullvärdiga lägenheter. Det krävs en tydligare en planering för när nya bostäder ska byggas. För att möta behovet så planeras det i dagsläget för ett boende med 10 platser, och inom de närmaste åren ytterligare två boenden.

Den boendeinsats inom socialnämndens ansvarsområde som beviljas till flest personer är grupp- och servicebostad enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Under den första tertialen 2023 har i genomsnitt 185 personer varje månad haft beslut om boende med särskild service enligt LSS. Enligt prognos så kommer det att vara balans mellan tillgång och efterfrågan av bostäder, förutsatt att planerade byggnationer genomförs samt att planerade åtgärder för att öka antalet verksamheter i kundval för bostad med särskild service enligt LSS genomförs. En utmaning med att öka andelen anordnare i kundval är att säkerställa att villkoren för driften är lika, eller mer, attraktiva än de villkor som en entreprenadupphandling eller ett individavtal erbjuder samt att de motsvarar de driftsvillkor som närliggande kommuner erbjuder. Det förekommer även ett behov av att i ett tidigare skede av byggprocessen planera för driftformen av verksamheterna. Detta för att uppfylla Nacka kommuns styrprincip om att skilja mellan finansiering och produktion samt uppnå konkurrens genom kundval och upphandling.

En målgrupp som behöver följas särskilt under de nästkommande åren är personer under 65 år med stort fysiskt samt medicinskt omvårdnadsbehov. Dessa personer är ofta boende på särskilda bostäder för äldre och när konkurrens ökar om dessa platser med anledning av en ökad andel äldre i befolkning är det viktigt att säkerställa att tillgängliga platser motsvarar behovet.

Bostäder som riktar sig till personer med behov av tillfälligt stöd så som stödboenden, träningslägenheter och HVB-boenden är upphandlade med ramavtal. Det innebär att platserna tillsätts efter behov och utifrån en bestämd rangordning. Avtalstiden varierar

mellan olika upphandlingar men är ofta mellan 4 - 8 år och inför en ny upphandling genomförs en utvärdering av behov avseende antal platser och inriktning på dessa.

För samtliga boendeinsatser finns det ett behov av platser med inriktning för kunder med mer komplexa behov. I nuläget är flertalet boenden inriktade för att möta en viss avgränsad målgrupp och det är stora utmaningar att hitta boendeplatser till personer som har behov av stöd med exempelvis både ett missbruk och en kognitiv funktionsnedsättning, eller som har en kognitiv funktionsnedsättning och psykisk sjukdom.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut får inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga. Rapport – Prognos för socialnämndens behov av bostäder 2023 - 2040

Helena Lindenius
Enhetschef
Omsorgsenheten

Magda Tallvid
Kvalitetsutvecklare
Kvalitet vård och omsorg